

Gyermely Község Önkormányzatának

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2025-2029

I.

A GAZDASÁGI HELYZETET ALAPVETŐEN BEFOLYÁSOLÓ KÖRÜLMÉNYEK

A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

Láthatóan folyamatos forráselvonással kell számolnunk. Kiadásainkat szinte teljes egészében az iparüzési adóból kell finanszíroznunk, miközben a szolidaritási adó és a versenyképes járások alapjául szolgáló iparüzési adó felesleg folyamatosan csökkenti bevételeinket. Ebből adódóan fejlesztéseket mérsékelten tudunk betervezni, mind e közben a legfontosabb alapelv, hogy a község működőképessége stabil maradjon.

II.

VAGYONGAZDÁLKODÁS

Önkormányzati ingatlanok

Folyamatos figyelmet kell fordítani az önkormányzati ingatlanok, középületek karbantartására, (felújítására), a kötelezően ellátandó feladatok ellátásához megfelelő infrastrukturális háttérrel kell biztosítani.

Lakásgazdálkodás

Az önkormányzat tulajdonában 4 db összkomfortos bérlakás van. Ebből három lízingszerződéssel rendelkezik, melynek értelmében 5 éven belül szállhat át a lízinget vállaló fél tulajdonába. Ez a határidő pontosan ez évben jár le. A szerződés értelmében az önkormányzat állagmegóvási munkát nem végez.

III.

AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA ÉS PÉNZÜGYEI

Gazdálkodásunkban egyfelől bevételeink növelését, másfelől anyagi erőink hasznos, hatékony, egyben takarékos felhasználását kell elérni.

Az önkormányzati vagyon nyilvántartását naprakésszé, pontossá, hitelessé kell tenni.

Az önkormányzat kiemelt feladata a kötelező feladatok ellátásához, az intézményhálózat színvonalas működéséhez szükséges források biztosítása.

A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Keresni kell az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit. Továbbra is törekedni kell a helyi adóbevételek megteremtésére, amely jelenleg az egyedüli hatékony eszköze az önkormányzati saját forrás növelésének.

Az önkormányzat új lakossági adók bevezetését nem tervezi.

Az Önkormányzat saját forrásait egészítik ki a **pályázati források**. Jellemzően a pályázati lehetőségek alakítják fejlesztési elképzeléseinket. Az üdvös az lenne, ha a fejlesztési tervekhez tudnánk igazítani pályázatainkat, azonban a prioritásokat –legalábbis éves bontásban- sokszor felül írja a pályázatok adta lehetőségek kihasználása.

Ezért fontos, hogy soha ne egyéves távlatban gondolkodjunk, hanem ciklusokban, sőt több évre előre. Így a sorrendiség felborulása illeszkedik távlati céljainkhoz akkor is, ha az éves elképzeléseinket, terveinket sok esetben felülírja.

IV.

FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

NYILVÁNOSSÁG, KAPCSOLATTARTÁS, KOMMUNIKÁCIÓ,

A képviselő-testület egyik legfontosabb feladata a helyi kapcsolattartás, kommunikáció biztosítása.

Az önkormányzati nyilvánosság fórumai (testületi ülés, közmeghallgatás, képviselői fogadóóra), valamint a tömegtájékoztatás (Gyermelyi Forrás; honlap: www.gyermely.hu, facebook oldalaink (Gyermely község, Gyermelyen élni jó), hirdető, szórólap, polgármesteri – képviselői beszámolók) útján az információ minden réteghez eljut.

V.

TELEPÜLÉSFEJESZTÉS, TELEPÜLÉSRENDEZÉS, KÖZLEKEDÉS, TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSE

A képviselő-testület a jelenleg hatályos Településszerkezeti Tervben meghatározottakon túl további jelentős terület-felhasználási változásokat (lakóterületek további jelentős növelése) nem támogat. A képviselő-testület a **falusias életforma**, életstílus megtartására törekszik. Ugyanakkor a település népesség megtartó ereje szempontjából fontos a meglévő lakóházak felújításának-vásárlásának illetve a telekhez jutás ésszerű feltételeinek kidolgozása.

A **gyarmatpusztai temető ravatalozójának** korszerűsítésére, bővítésére is sort kell kerítenünk idővel, mert az önkormányzat tulajdonában lévő temetőben a temetkezések száma folyamatosan nő.

Folytatni szükséges a **főtér rendezését**, amit több ütemben tudunk megvalósítani a tetemes költségigény miatt. Az ezzel kapcsolatos tervek igen régen elkészültek, a lakosságnak lehetősége volt megtekinteni. Ennek megfelelően a jelenlegi egészségi központ-szolgálati lakás és a polgármesteri hivatal épületét körülölelő tér egy részének átalakítása megtörtént. További parkolók kialakítására van szükség és átalakul majd a bolt és az egészségház előtti terület is. A tér sétálóutcává válik, kandeláberekkel, padokkal.

Meg kell találnunk a gyarmatpusztai **pincék hasznosításának** megfelelő formáját.

Sikeres TOP pályázatnak és jelentős önerőnek köszönhetően 2023-ban elkészült a felújított és két foglalkoztatóteremmel kibővült óvoda. Ugyanakkor olyan jelentős a gyermekszületés községünkben, hogy hosszú távon újra felmerül -a korábban elvetett- **bölcsőde építése** egyrészt a kisgyermekes anyukák munkavállalásának elősegítése, másrészt az óvodai férőhely növelése miatt. (minicsoport terem átadása a három óvodás korú csoportnak.)

Az általános iskola ugyan a Klebersberg Központ használatában van, de nekünk kell gondoskodnunk arról, hogy a 2003-ban átalakított épület energetikai felújítására sor kerüljön, és amennyiben anyagi eszközeink (pályázat) lehetővé teszik a megváltozott igényeknek megfelelően az épület belső átalakítására is sor kerüljön. Mivel tetemes összegről lesz szó, tartalékot kell képeznünk az önerő biztosítására.

Támogatni kell **egyházainkat** a községfejlesztő beruházások, műemlékvédelmi célkitűzések megvalósítása terén.

Tovább szeretnénk folytatni az **utak aszfaltozását**. Jelenleg egy felújításra és egy útépitésre váró utcánk van. Ez a munka viszont folyamatos, sosem ér véget.

A kistérség településeivel egyeztetve szorgalmazni kell a **kerékpárutak** kijelölését és megépítését.

VI.

KÖRNYEZETVÉDELEM, MŰEMLÉKVÉDELEM, ZÖLDTERÜLETEK, KÖZMŰVEK

A **környezettudatosság** kialakítása érdekében aktív szerepet kell szánni az ifjúságnak, valamint a környezettudatosság népszerűsítésére szerveződő civil szervezeteknek.

A propagandába, valamint a gyakorlati megvalósításba be kell vonni az általános iskolás korosztályt. (Hulladéklerakók helyének kialakítása, faültetés, folyamatos ápolás, füstmentes környezet, újrahasznosítás, napelemek). Tárgyalásokat kezdeményezünk a szolgáltatóval a szelektív **hulladékgyűjtés** továbbfejlesztésére, a gyakoribb elszállításra. Célunk a nem újrahasznosítható kommunális hulladék mennyiségének csökkentése.

Mindezek érdekében fontos a megfelelő propaganda, a tudatos gondolkodás megteremtése.

Jól bevált és megtartandó az önkormányzat azon szolgáltatása, mely megkönnyíti az ingatlanokon képződő zöldhulladék elhelyezését.

Keresni kell azon lehetőséget, ahol **zöldenergia** felhasználásra lehet pályázni, akár meglévő épületeknél, közintézményeknél, közvilágításnál. Mérlegelendő egy kisebb **napelem park** létrehozása az iparterület domboldalán.

Védett területeink közül különös figyelmet kell fordítanunk **Gyarmatpusztára**, valamint **műemlékeink, emlékműveink** felújítására, restaurálására.

Ehhez meg kell találni a lehetséges pályázati forrásokat.

VII. KÖZBIZTONSÁG

A **közbiztonság** a körzeti megbízott folyamatos hiánya miatt nem volt megnyugtatóan rendezve a településen, az ebből adódó problémákat a közterületfelügyelői álláshely kialakításával oldottuk meg.

A **közlekedésbiztonság** javítása érdekében olyan közlekedési táblák kihelyezése szükséges, melyek valóban elgondolkodtatóak, hatással vannak a száguldó, vagy kevésbé tudatos sofőrökre. Traffipax elhelyezésére is szükség van a Tatai út Tarján felőli kapujában.

VIII. KISGYERMEKEK NEVELÉSE; OKTATÁS

Községünkben sok gyermek születik. Ismét aktuális lehetőségként merül fel a **bölcsőde építése**, a 2023-ban átadott felújított-kibővített **óvoda** helyiségeinek kihasználtsága érdekében.

A **Gyermelyi Általános Iskola** mindig is kiemelt szerepet töltött be községünk életében. Az iskola a Klebersberg Oktatási Központ fenntartásában működik. Ettől függetlenül az eddigiekhez hasonlóan továbbra is megkülönböztetett figyelmet kell szentelni az iskolai nevelőmunka segítésére, az oktatás színvonalát emelő eszközök biztosítására, az épületegyüttes állagmegóvására.

Továbbra is ösztönözni kell gyermekeinket a helyi hiányszakmákat oktató iskolák irányába.

A képviselő-testület az eddigiekhez hasonlóan anyagilag és egyéb módon támogatja, a német kisebbségi önkormányzat munkáját.

IX.

ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAINK Civil szervezetek, egyházak támogatása

Önként vállalt feladataink között továbbra is meghatározó szerepet kell szánni **alapítványainknak, egyesületeinknek, civil szervezeteinknek és egyházainknak**, hiszen az

önkormányzatiság meghatározó elemei. Anyagi és erkölcsi támogatásuk –kötségvetésünk adta lehetőségeinkhez mérten, rendeletben meghatározott szabályok mentén- egyértelmű a jövőben is. Az egyházak támogatása az fejlesztéseikhez történő hozzájáruláson kívül zöldterületeik (temetők) vonatkozásában is megvalósul.

Kulturális csoportjaink, civil szervezeteink, egyházaink, egyesületeink, alapítványaink (Római Katolikus Egyház, Református Egyház, Gyermelyért Faluvédő Egyesület, Tóth Béla Emlékalapítvány, Gyermely-Szomor Labdarúgó Egyesület, Gyermelyi Karitás, Gyermelyi Vöröskereszt, Dionüszosz Borbarátkör, Gyermelyi Dalárda, Általános Iskola Alapítvány, Gyermatpusztai MTTSZ, Gyarmatpusztáért Alapítvány, nyugdíjas csoport, táncscsoportok, különböző civil kiscsoportok stb.)

X.

KÖZMŰVELŐDÉS, KULTÚRA,

Kulturális életünk sokszínű. Megrendezzük, illetve támogatjuk a több éves múltra visszatekintő, már hagyományosnak mondható **rendezvényeket** (Gyermelyi Falunap, Majális, Gyermelyi búcsú, Piknik mozi, Idősek napja, Gesztenye bál, Nemzeti Összetartozás Napja).

Nagyszabású és nagy létszámot megmozgató rendezvényeink mellett továbbra is érdemes megteremteni a **kiscsoportok**, kis közösségek találkozási lehetőségeit. Olvasóesteket, beszélgetéseket, filmvetítéseket, teadélutánokat, ismeretterjesztő előadásokat, felvilágosító, prevenciós előadások rendezésével. Folytatni kell a különböző témaköröket bemutató, neves előadók meghívását. Lehetőséget kell teremteni a **helyben élő amatőröknek arra**, hogy bemutatkozhasanak.

Az eltelt időszakban több közösségi színtérrel gazdagodott a község, elég csak a GyeReCsak színpadra gondolni, vagy az erdei iskolára illetve a Ficakra. Ugyanakkor sokan gondolják úgy, hogy egy **faluház** a rendezvények széles körét tudná befogadni. Igyekszünk nyitott szemmel járni, és megtalálni azt az épületet, mely leginkább alkalmas erre a célra.

XI.

SPORT, EGÉSZSÉGÜGY, PREVENCIÓ

Továbbra is figyelmet kell fordítani a lakosság **testi nevelésére, sportéletére** is. A testnevelés, sportolás az **egészséges életmód** alapja. Fontos, hogy minél többen ráérezzenek a mozgás egészség- és szemléletformáló hatására. Ennek érdekében továbbra is kedvezményesen biztosítjuk a helyiek részére a sportcsarnokot és sportolási céllal felújításra vár az idén megvásárolt (volt kisbolt) épülete a sportcsarnok mellett. Pályázati forrás, illetve egyéb támogatás szükséges hozzá, mert önerőből nem tudjuk megvalósítani.

Fontos, hogy minél több eszközzel, mozgási lehetőség biztosításával álljon e mögé az önkormányzat. Ennek köszönhetően egy egészségesebb, tudatosabb, koncentráltabb nemzedék nőhet fel, miközben a felnőtt korosztály is megtalálja a mindennapi stressz feloldásának üdítő lehetőség. Amikor naponta komoly stressznek vannak kitéve az emberek, a depresszió

mindennapos, a vérnyomás és mozgásszervi betegségek különösen elterjedtek, igen nagy jelentősége van egy önkormányzati háttérrel megtámogatott egészségformáló programnak.

Az aktív pihenés, testmozgás szempontjából ki kell emelni Gyermely **táji, domborzati adottságainak** kihasználását a tömegsportok tekintetében. Bizonyos (pld. Macskahegy, Szőlőhegy, Gyarmatpuszta) területek jól hasznosíthatók a **kocogás, futás, kerékpározás** és más **tájékozódási sportágak** üzésére. Az előbbi sportok, valamint a **természetjárás** azért is kedvező, mert az alacsonyabb jövedelmű családok is maradéktalanul gyakorolhatják.

Az önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi ellátás biztosítása.

Ezen belül Gyermely Önkormányzata továbbra is biztosítja:

- Háziiorvosi ellátás,
- Gyermekorvosi ellátás,
- Iskola-egészségügyi ellátás,
- Fogorvosi ellátás,

Az **egészségügyi ellátás** folyamatos támogatását az önkormányzat mindig szívügyének tekintette. A jövőben is fokozott figyelmet kell fordítani a közvetlen egészségügyi szolgáltatások működésére, fejlesztésének segítésére, a betegség-megelőzés, egészségmegőrzés érdekében kifejtett felvilágosító munka bővítésére.

Támogatni kell a célzott **ifjúsági prevenciós programok** indítását, elsősorban a túlzott alkoholfogyasztás, a drogfogyasztás terjedésének megállítása érdekében.

Az önkormányzat a jövőben is megszervezi az **„Egészségnapot”**

Cél a **megelőzés**, azt ezt segítő programok támogatása, szervezése! Ezért is fontos, hogy az egészségügy, a testnevelés, a sport, a prevenciós programok **egységként jelenjenek** meg az Önkormányzat távlati tervei között, azok támogatottsága egymást kiegészítve, egymásra épülve legyen kiemelt feladat.

XII. SZOCIÁLIS HÁLÓ, CSALÁD- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM

Képviselő-testületünk a **szociális ellátások** elérését, az önhibájukon kívül hátrányos helyzetbe kerülő rászorultak támogatását szívügyének tekinti.

E területen kifejezetten nagy szerep hárul azon társadalmi szervezetekre, melyek sokat tehetnek azért, hogy az anyagi támogatáson kívül az emberi kapcsolatok erősödjenek, mintegy stabil háttérrel biztosítsanak.

Képviselő-testületünk ezért a jövőben is számít az egyházak, a Karitás, Vöröskereszt közreműködésére, melynek érdekében ezeket a civil csoportokat anyagilag és erkölcsileg támogatja.

Itt is fontos, hogy a segítség ne utólag jöjjön, hanem igyekezzünk **megelőző szociálpolitikai** szemléletet kialakítani. Ebben nagy szerepet játszik az óvoda, iskola, gyermek és családvédelem, mint érzékelő közeg és az ebből adódó egészséges, kiegyensúlyozott **kommunikáció**.

Önkormányzatunk a következő ellátások, szolgáltatásokat biztosítja:

- Bérpótló juttatás,
- Lakásfenntartási támogatás,
- Ápolási díj,
- Átmeneti segély,
- Temetési segély,
- Étkeztetés,
- Házi segítségnyújtás,
- Családsegítés,
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Bursa Hungarica
- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Gyermek napközbeni ellátása
- Gyermekjóléti szolgáltatás
- ösztöndíj támogatás

Gyermely, 2025. 04. 28.

Kókai Rita
polgármester